

***Statenstuk* 947**

Openbaar aanbesteden van accountantsdiensten

Advies: ter behandeling in de Statencommissie Bestuur, Financiën en
Economie op 29 mei 2002

A-stuk

Behandeld door de heer B. Broekman, telefoonnummer (0592) 365425
Portefeuillehouder: de heer H. Weggemans

Inleiding

Aanleiding

De accountantswerkzaamheden ten behoeve van de provincie Drenthe worden volgens het provinciaal archief in ieder geval sedert 1952 maar vermoedelijk reeds vanaf 1914 (oprichting van het Verificatiebureau van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten) uitgevoerd door dezelfde accountantsmaatschap. Via het Verificatiebureau, VB Accountants, VB Deloitte & Touche Accountants naar het huidige Deloitte & Touche Accountants.

Het ligt in de rede van tijd tot tijd de prijs-kwaliteitverhouding ook van de accountantswerkzaamheden te evalueren en te toetsen aan de markt. Tegen deze achtergrond stellen wij u daarom voor de accountantsdiensten opnieuw en wel openbaar aan te besteden.

Aard van de aanbesteding

Het verdient aanbeveling het huidige pakket aan accountantswerkzaamheden te splitsen in twee contracten: het meer structurele en formele takenpakket en een raamovereenkomst voor het afgeven van incidentele accountantsverklaringen en het geven van administratieve ondersteuning.

Diensten kunnen worden aanbesteed voor één jaar of voor meerdere jaren. Een meerjarig contract heeft als voordeel dat de dienstverlener (de accountant) meer tijd heeft zich in het specifieke van de organisatie van onze provincie te verdiepen, waardoor een betere oordeelsvorming kan ontstaan en de accountant zijn eenmalige kosten beter kan spreiden. De stellige verwachting is dat één contract met een langere looptijd goedkoper zal zijn dan meerdere contracten met een korte looptijd.

Aanbesteding van diensten kan openbaar, niet-openbaar of onderhands geschieden. Onderhandse aanbesteding van overeenkomsten van dienstverlening kan uitsluitend bij een contractwaarde beneden de drempel van € 248.000,- (exclusief BTW) voor verplicht Europees aanbesteden.

De werkelijke uitgaven aan accountantskosten over de periode 1997 tot en met 2001 (vijf jaar) waren volgens de bijlage Accountantskosten:

- terzake van controle van de administratie en jaarrekening gemiddeld € 53.000,-;
- terzake van andere accountantsverklaringen gemiddeld € 46.000,-.

Gelet op de bestedingen terzake van accountantswerkzaamheden van onze provincie in de laatste jaren ontstaat eerst bij een vijfjarig contract de verplichting tot Europese aanbesteding over te gaan.

Een aanbesteding voor een periode van vijf jaar of langer zou echter impliceren dat in de nieuwe statenperiode de aanbesteding van accountantsdiensten geen onderwerp van besluitvorming zou kunnen vormen. Dit lijkt ons ongewenst aangezien in de komende statenperiode voor het eerst onder dualistische verhoudingen gewerkt zal worden, hetgeen van invloed kan zijn op de eisen die de staten willen stellen aan de wijze waarop de accountantswerkzaamheden worden ingericht.

Bij een openbare procedure kunnen alle belangstellenden direct een offerte indienen na publicatie van de desbetreffende opdracht. Bij een niet-openbare procedure kunnen belangstellenden zich na publicatie van de desbetreffende opdracht melden als gegadigde. Vervolgens selecteert de provincie een aantal (minimaal vijf) dienstverleners dat zal worden uitgenodigd een offerte in te dienen. Uit deze offertes maakt de provincie daarna op grond van vooraf gepubliceerde objectieve gunningscriteria een keuze.

Op grond van hun ervaringen is ons door andere provincies aangeraden de aanbesteding openbaar te doen. Voordelen liggen op het gebied van eerlijke concurrentie en een reëel te verwachten kostenbesparing.

Tegen de achtergrond van vorenstaande overwegingen stellen wij u voor over te gaan tot een openbare aanbesteding voor een contractduur van drie jaren.

Proces van aanbesteding

De aanwijzing van onze huidige accountant in artikel 1 van de Controleverordening provinciale financiën op basis van artikel 217, tweede lid, van de Provinciewet kan bij besluit van provinciale staten (PS) worden ingetrokken mits een opzegtermijn van 1 jaar in acht wordt genomen.

Wij stellen u voor te besluiten de aanwijzing van Deloitte & Touche Accountants in te trekken per 30 juni 2003.

De samenstelling van een goed afgewogen pakket van eisen (de offerteaanvraag) inclusief de gunningscriteria zal enige tijd vergen.

Wij zullen dit pakket van eisen binnen enkele maanden aan u voorleggen.

Wij stellen u voor een commissie voor beoordeling van de offertes in te stellen, bestaande uit vier leden: de directeur-griffier, een lid van PS (bijvoorbeeld een lid van de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie, het hoofd van de Stafgroep Financiën en Control en de comptabele van de provincie en deze commissie tevens te laten fungeren als klankbordgroep voor de samenstelling van de offerteaanvraag.

Voor aanbesteding van accountantsdiensten is inschakeling van de Ondernemingsraad (OR) niet vereist; in de artikelen 25 (adviesrecht) en artikel 27 (instemmingsrecht) van de Wet op de ondernemingsraden worden accountantsdiensten niet genoemd. Adviesrecht van de OR omtrent het verstrekken en formuleren van een adviesopdracht aan een deskundige buiten de onderneming kan uitsluitend de in artikel 25 expliciet genoemde onderwerpen betreffen. Uiteraard zal de OR wel worden geïnformeerd

Advies

1. De overeenkomst voor de controle van de jaarrekening, de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding van de algemene dienst op basis van een duidelijke omschrijving openbaar aanbesteden voor een periode van drie jaar ingaande op 1 juli 2003.
2. Daarnaast een afzonderlijke raamovereenkomst sluiten met de accountantsmaatschap aan wie de "controleovereenkomst" wordt gegund terzake van het afgeven van afzonderlijke accountantsverklaringen en het verlenen van administratieve ondersteuning voor dezelfde periode.
3. De aanwijzing van Deloitte & Touche Accountants als deskundige voor de controle op het geldelijk beheer en de boekhouding van de algemene dienst van de provincie in te trekken per 30 juni 2003.
4. Uiterlijk op 1 september 2002 met het aanbestedingsproces te starten met inschakeling van een interne commissie voor beoordeling van ingekomen offertes die tevens optreedt als klankbordgroep bij de samenstelling van de offerteaanvraag.
5. De Stafgroep Financiën en Control belasten met de voorbereiding en administratieve ondersteuning van het aanbestedingsproces.

Meetbaar/Beoogd beleidseffect

Helder inzicht in hetgeen de provincie Drenthe verwacht van de accountant, duidelijke afstemming van de informatiebehoefte van PS en gedeputeerde staten (GS), een efficiënte werkrelatie tussen de organisatie en de accountant en het realiseren van een aanzienlijke kostenbesparing.

Argumenten

- 1.1. *Contractduur overeenkomst controle jaarrekening, geldelijk beheer en boekhouding algemene dienst*
Wij adviseren u te kiezen voor een contractduur van drie jaar omdat hierbij zowel een verdieping van het accountantsoordeel als een kostenbesparing mag worden verwacht. Het kiezen voor openbaar aanbesteden op basis van een duidelijke omschrijving geeft de meeste zekerheid tot het bereiken van een optimaal resultaat. Daarnaast biedt een contractduur van drie jaar de in 2003 te kiezen statenvergadering onder het duaal stelsel de mogelijkheid in 2006 (tijdens dezelfde zittingsperiode) invloed uit te oefenen op eventuele aanvullende/gewijzigde wensen in een nieuw meerjarig contract.
- 2.1. *Raamovereenkomst bijkomende dienstverlening*
Op grond van de positieve ervaringen opgedaan door onder andere de provincie Groningen adviseren wij een afzonderlijke overeenkomst met de accountant te sluiten terzake van het opstellen van afzonderlijke accountantsverklaringen en het verlenen van administratieve ondersteuning. Dit geeft een hoge mate van vrijheid voor de provincie naast beschikbaarheid van gekwalificeerde ondersteuning.
- 3.1. *Tijdstip opzegging van contract met huidige accountant*
Bij de aanwijzing van Deloitte & Touche in artikel 1 van de Controleregeling provinciale financiën is bepaald dat een opzegtermijn van twaalf maanden in acht zal worden genomen.
- 4.1. *Tijdstip aanvang aanbestedingsproces*
Wij adviseren u het aanbestedingsproces uiterlijk 1 september 2002 te starten om zeker te kunnen stellen dat u ook bij eventuele stagnatie in procedures tijdig voor 1 juli 2003 het gunningsbesluit en het aanwijzingsbesluit (wijziging artikel 1 van de Controleregeling provinciale financiën) kan nemen.

Uitvoering

Tijdsplanning

Aanvang procesbeschrijving aan te besteden diensten	1 september 2002
Gereedkomen offerteaanvraag	1 december 2002
Publicatie offerteaanvraag	1e week januari 2003
Beoordeling ontvangen offertes	1e week maart 2003
Voorstel aanbesteding in GS	3e week maart 2003
Gunning accountantsopdracht door PS uiterlijk	2e week mei 2003.

Financiën

N.v.t.

Monitoring en evaluatie

Evaluatie aanbestedingsproces in het najaar van 2003, wanneer het nieuwe accountantscontract in werking is getreden. Evaluatie van de uitvoering van het accountantscontract in het najaar van 2005.

Extern betrokkenen

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

1. Accountantskosten gemaakt in de jaren 1994 tot en met 2001

Ter inzage in de leeskamer

N.v.t.

Assen, 7 mei 2002

Kenmerk: 17/6.23/2002003814

Gedeputeerde staten van Drenthe,

A.L. ter Beek, voorzitter

J.D. Nauta, griffier

gm/coll.

Accountantskosten gemaakt in de jaren 1994 tot en met 2001

(in EURO)

omschrijving	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	totaal	gemiddeld 1994 tm 2001	5-jaren- gemiddeld 1997 tm 2001	5-jaren totaal
fiscaal onderzoek/advies				5.665	5.143	1.904			12.711			
jeugdhulpverlening			2.080	2.122	3.013				7.215			
uszo			506	200	226				933			
notities / losse adviezen		1.306			2.016	27.278	11.231	28.817	70.648			
controle administratie / jaarrekening	41.792	61.382	46.772	51.473	39.989	37.323	50.712	84.289	413.732	51.716	52.757	263.787
overige accountantsverklaringen		23.789	16.416	8.272	3.236	77.428	64.282	74.714	268.137	33.517	45.586	227.932
ondersteuning werkgr. Bedrijfsprocessen						8.252	9.072	44.668	61.991			
ondersteuning samenstelling jaarrekening							52.833	21.659	74.492			
implementatie Oracle / Probis + beschrijving AO bedrijfsvoeringssysteem								61.696	61.696			
ondersteuning inhaal werkachterstanden bij invoer van Probis								43.634	43.634			
totalen	41.792	86.477	65.774	67.733	53.623	152.184	188.129	359.478				

Provinciale staten van Drenthe;

gelezen het voorstel van gedeputeerde staten van Drenthe van 7 mei 2002, kenmerk 17/6.23/2002003814;

gelet op het streven naar zowel een efficiëntere werkrelatie met de accountant als het realiseren van een kostenbesparing;

BESLUITEN:

- I. de aanwijzing van de huidig accountant ex artikel 1 van de Controleregeling provinciale financiën in te trekken per 30 juni 2003;
- II. het takenpakket van de accountant openbaar aan te besteden voor een periode van drie jaar ingaande op 1 juli 2003.

Assen, 19 juni 2002

Provinciale staten voornoemd,

, griffier

, voorzitter

gm/coll.